

XOTIN-QIZLARNI QO‘LLAB-QUVVATLASH UCHUN YARATILAYOTGAN IMKONIYATLAR

A`zamjonova Zulfiyaxon Qo`chqarovna

Annotatsiya: Ushbu maqolada O'zbekiston kelajakda ayol-qizlarning ish bilan ta'minlanishini ta'minlash, ularning jamiyatda faol ishtirok etishlari uchun yanada qulay sharoitlar yaratish va gender tenglikni ta'minlashga qaratilgan siyosatini davom ettirishi zarurligi haqida soʻz boradi.

Kalit soʻzlar: jamiyat, ayol-qizlar, ta'minlash, imkoniyat, faoliyat, tadbirkorlik, tizim, chora-tadbir.

Keyingi yillarda davlatimizda xotin-qizlarning huquq-manfaatlarini qonuniy himoya qilish, gender tenglikni ta'minlash, ular uchun yangi ish o'rinlari yaratish, kasb-hunarga o'rgatish, xotin-qizlar tadbirkorligini rivojlantirish, turmush sharoitlarini yaxshilash davlat siyosatining ustuvor yo'nalishiga aylandi.

Bu yilgi farmon hamda amaliy tadbirlar rejasi loyihalariga ko'ra, xotin-qizlarni qo'llab-quvvatlash tizimini yanada kuchaytirish maqsadida 2024-yil 1-martdan boshlab xotin-qizlar bandligini ta'minlashga ko'maklashish, ular o'rtasida tadbirkorlikni rivojlantirish, kasb-hunarga o'qitish va o'zini o'zi band qilish vazifalari belgilangan. Ushbu vazifalarni amalga oshirish uchun quyidagi amaliy chora-tadbirlar ko'zda tutilgan:

Xotin-qizlar bandlik dasturini tasdiqlash hamda dastur doirasida xotin-qizlarning kichik biznes loyihalariga imtiyozli kreditlar ajratish belgilangan. Bunda xotin-qizlar bandligini ta'minlashning zamonaviy tashkiliy-huquqiy mexanizmlarini yetarlicha joriy qilish, ishsiz xotin-qizlarni kasbga tayyorlash va ularning kasb malakasini oshirish xotin-qizlarning ishsizlik darajasini pasayishiga olib keluvchi chora-tadbirlarni belgilab beradigan bandlik dasturini tasdiqlash nazarda tutilgan. Ushbu bandlik dasturdan asosiy maqsad xotin-qizlarning kichik biznes loyihalariga imtiyozli kreditlar ajratish orqali ularning tadbirkorligini rivojlantirish ko'zlangan.

Ayol-qizlarni ish bilan ta'minlashga qaratilgan e'tibor jamiyatning iqtisodiy va ijtimoiy rivojlanishida muhim ahamiyatga ega. Chunki ayollar aholining yarmini tashkil etadi va ularning mehnat resurslaridan to'liq foydalanish iqtisodiy o'sishni ta'minlash, kambag'allikni kamaytirish va jamiyatning farovonligini oshirishga yordam beradi.

Ayol-qizlarni ish bilan ta'minlashning ahamiyati:

- Iqtisodiy o'sish: Ayollarning ish bilan band bo'lishi oila daromadini oshiradi, ichki talabni rag'batlantiradi va iqtisodiy o'sishni ta'minlaydi. Ayollar tadbirkorligi yangi ish o'rinlarini yaratadi va innovatsiyalarni rivojlantiradi.
- Kambag'allikni kamaytirish: Ayollarning ish bilan ta'minlanishi oilalarning iqtisodiy ahvolini yaxshilaydi va kambag'allik darajasini kamaytiradi. Ayollar daromadining oshishi

bolalarning ta'lim olishi, sog'lig'ini saqlash va oziq-ovqat bilan ta'minlanishiga ijobiy ta'sir ko'rsatadi.

- Ijtimoiy barqarorlik: Ayollarning ish bilan band bo'lishi jamiyatda ijtimoiy barqarorlikni ta'minlashga yordam beradi. Ish bilan ta'minlangan ayollar o'z huquqlarini himoya qila oladilar, jamiyatda faol ishtirok etadilar va o'z farzandlariga yaxshi tarbiya beradilar.

- Gender tenglik: Ayollarning ish bilan ta'minlanishi gender tenglikni ta'minlashga yordam beradi. Ayollar iqtisodiy mustaqillikka erishgach, ular qaror qabul qilishda faol ishtirok etadilar va jamiyatda o'z o'rnlarini mustahkamlaydilar.

- Demografik o'zgarishlar: Ayollarning bandligi demografik jarayonlarga ham ta'sir ko'rsatadi. Ta'lim olgan va ishlaydigan ayollar odatda oila qurish va farzand ko'rish masalasiga ongli ravishda yondashadilar, bu esa tug'ilish darajasining tartibga solinishiga yordam beradi.

Ayol-qizlarni ish bilan ta'minlashga qaratilgan tadbirlar:

- Ta'lim olish imkoniyatlarini kengaytirish: Ayol-qizlarning barcha darajadagi ta'lim olishi uchun imkoniyatlar yaratish, ularning kasbiy malakasini oshirishga qaratilgan dasturlarni ishlab chiqish.

- Kasbiy ta'lim va qayta tayyorlash: Ayollar uchun zamonaviy kasblarni o'rgatish, ularning mehnat bozorida raqobatbardosh bo'lishini ta'minlash.

- Tadbirkorlikni qo'llab-quvvatlash: Ayollarning tadbirkorlik faoliyatini qo'llab-quvvatlash, ularga kreditlar, grantlar va maslahat xizmatlarini taqdim etish.

- Mehnat qonunchiligini takomillashtirish: Ayollarning mehnat huquqlarini himoya qilish, ularning diskriminatsiyasiga yo'l qo'ymaslik va teng mehnat uchun teng haq to'lashni ta'minlash.

- Infratuzilmani rivojlantirish: Bolalar bog'chalari, maktablar, tibbiy muassasalar va transport infratuzilmasini rivojlantirish, bu ayollarning uy ishlaridan ozod bo'lishi va mehnat faoliyatida ishtirok etishi uchun sharoit yaratadi.